

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(904)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Spraw Emigracji
i Łączności z Polakami za Granicą (52.)
oraz Komisji Gospodarki Narodowej (138.)
w dniu 14 września 2007 r.

VI kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 39. posiedzeniu Senatu do ustawy o Karcie Polaka.

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 20)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Komisji Gospodarki Narodowej Jacek Włosowicz)

(Brak nagrania)

Senator Tadeusz Maćkała:

...Michała Okłę. I ona oczywiście...

(Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz: Do których? Proszę powtórzyć, do których.)

Do wniesionych przez pana senatora Michała Okłę.

(Głos z sali: Tak.)

Tak. I one właściwie odnoszą się do tych kwestii, które podnoszono w dyskusji, wynikających z faktu ograniczenia działania Karty Polaka do krajów byłego Związku Sowieckiego, odnoszą się do tych wszystkich kwestii, które w dyskusji wskazywaliśmy jako wadliwe w tej ustawie. No i chciałbym zapytać, czy rzeczywiście Sejm rozpatrzy te poprawki. Oczywiście prawdą jest to, co kolega Michał powiedział podczas debaty, to znaczy, że nie powinniśmy tworzyć wadliwego prawa, całkowicie się z tym zgadzam. Jednak mimo wszystko sytuacja jest szczególna, bo to jest ostatnie posiedzenie. Dziesięć lat nie było Karty Polaka i teraz jest może jedna z ostatnich – chociaż niekoniecznie, tego nie wiemy – okazji, żeby ona weszła nazwijmy to rzutem na taśmę. I dlatego moje pytanie brzmi: czy kolega wycofałby te poprawki? Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dobrze. Dziękuję, Panie Senatorze. Do kogo pan kieruje to pytanie?

(Senator Tadeusz Maćkała: Do pana senatora Okły.)

Do pana senatora Okły.

To proszę bardzo, Panie Senatorze, niech pan udzieli odpowiedzi. Później głos zabierze pani senator Arciszewska.

Senator Michał Okła:

Przykro mi, ale nie wycofam tych poprawek, dlatego że moim zdaniem nie możemy kategoryzować Polaków żyjących na Wschodzie i na Zachodzie. Zarówno jedni jak i drudzy często byli przymuszani do opuszczenia naszego kraju. Tam też nie wszyscy mają bardzo radosne życie, a przynajmniej takiego nie mieli.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, chodzi o to, że...

(Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz: Dziękuję, Panie Senatorze...)

Wszyscy wiemy, o co chodzi. Chodzi o to, że akurat my zatwierdzamy... Na tym zjeździe są wręczane Karty Polaka, robimy z tego sprawę polityczną, chociaż nie powinniśmy, ponieważ jest to typowa sprawa dla komisji emigracji i Sejm musi się tym zająć. Co to znaczy, że Sejm się nie zajmie? Sejm jest po to, żeby weryfikować te poprawki, chociaż mnie w ogóle dziwi, że tak się dzieje, ale to jest, niestety, już zaszczyt, że poprawki Senatu weryfikuje Sejm.

Uważam, że Karta Polaka ma być dla wszystkich Polaków, nie tylko dla Polaków na Zachodzie...

(Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz: Dziękuję, Panie Senatorze...)

...związku na Wschodzie. I dlatego nie wycofuję tych poprawek.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję.

Pani senator Dorota Arciszewska.

Senator Dorota Arciszewska-Mielewczyk:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Przede wszystkim, zgłaszam wniosek o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

(Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz: On już jest zgłoszony, Pani Senator.)

Poza tym, wydaje mi się, że bardzo dobrze umotywowiał to wczoraj pan profesor Bender, który zaznaczył, że oczywiście przez tyle lat nic w tej kwestii nie zrobiono. I nie chodzi nam o to, żeby poróżnić Polaków ze Wschodu i z Zachodu. Sytuacja Polaków na Wschodzie diametralnie jednak różni się od sytuacji Polaków w Europie Zachodniej czy na świecie, co wiąże się w ogóle z możliwościami i kosztami przyjazdu do Polski. W Europie Zachodniej czy na świecie można zachować obywatelstwo polskie, jest dostępność paszportu, jest demokracja, są sprzyjające warunki. Tak więc na dzień dzisiejszy jest propozycja przyjęcia takiej ustawy, a przecież nic nie stoi na przeszkodzie, aby w późniejszym etapie się nią zająć.

Poza tym, przypominam, że nie możemy abstrahować od trybu pracy Sejmu, choćby nawet nam się ona nie podobała. Pamiętajmy, że po wejściu do strefy Schengen z Kartą Polaka będą pewne problemy i dlatego albo teraz ją przyjmujemy albo w ogóle do tej karty nie wrócimy. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję, Pani Senator.

Pan senator Czesław Ryszka.

Senator Czesław Ryszka:

Dziękuję.

Chciałbym przypomnieć, że ta ustawa najpierw składała się z kilku innych projektów i dopiero później, w trakcie prac rządowych przybrała taki charakter. To zna-

czy, dotyczy wyłącznie Polaków na Wschodzie. Być może, że tytuł tej ustawy – Karta Polaka wskazuje, że obejmuje ona wszystkich Polaków, naszych rodaków za granicą, jednak odnosi się ona wyłącznie do Polaków na Wschodzie. W czasie obrad komisji to wszystko sobie wytłumaczyliśmy. Uznaliśmy, że jest w tej ustawie kilkanaście miejsc, które można doprecyzować, ale zgodziliśmy się na to, żeby przyjąć ją bez poprawek z wiadomo, jakich względów. I dlatego uważam, że to, co senator Okła proponuje, to jest obstrukcja i świadczy o chęci rozłożenia tej ustawy na łopatki. Proponuję głosowanie nad ustawą bez poprawek. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję, Panie Senatorze.
Pan senator Michał Okła.

Senator Michał Okła:

Absolutnie nie mogę się zgodzić z moimi przedmówcami, bo tworzenie złego prawa, złych przepisów... Nie wiem, czy Polacy są tylko na Wschodzie, czy są również na Zachodzie. Jeżeli to jest Karta Polaka, to my stawiamy w bardzo niekorzystnej sytuacji Polaków na Zachodzie.

Przez analogię można by powiedzieć, że przychodzi pacjentka do lekarza, a on mówi: Ja wiem, że jest pani bardzo chora, ale dzisiaj kończę pracę, więc proszę przyjść za miesiąc czy za dwa miesiące, przyjdzie inny lekarz i spróbuje panią leczyć.

Nie można stawiać sprawy w taki sposób: skoro już musimy wprowadzać prawo, to wprowadzajmy złe, bo może je ktoś kiedyś poprawi. To jest błędne rozumowanie. Jako Senat nie możemy się kompromitować, musimy stać na straży prawa. Wszystkie błędy i niedociągnięcia, które powstały w Sejmie, musimy zlikwidować. To jest nasze powołanie, to jest nasza misja. Mamy łączyć, a nie dzielić Polaków. Powtarzam to i będę powtarzał do znudzenia. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję.
Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Andrzej Person:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

W pełni chciałbym poprzeć poprawki pana senatora Okły. Założenie, że Sejm nie będzie głosował, bo nas nie lubi, jest cokolwiek, moim zdaniem, kuriozalne.

Mam jeszcze jedną uwagę. Bardzo chciałbym poprzeć poprawkę pana marszałka Borusewicza, który zresztą powiedział mi, że do nas przybędzie. Pewnie jest jeszcze na posiedzeniu prezydium. Ta poprawka jest, jak myślę, bardzo istotna dla naszej izby. Powołanie tej rady praktycznie oznacza ograniczenie naszej niezależności. Jesteśmy wszyscy wokół...

O, jest pan marszałek. Ja właśnie w sprawie tej rady. Absolutnie jestem za tą poprawką. Tworzenie nowego ciała w sytuacji, w której mówimy o tanim państwie,

tworzenie nowych struktur, powoływanie jakiejś kuriozalnej organizacji moim zdaniem kompletnie nie ma sensu. Od tego jest minister spraw zagranicznych, który może to zrobić dużo skuteczniej, lepiej i bardziej fachowo. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Chciałbym przywitać pana marszałka, który dołączył do naszych komisji.

Proszę bardzo, Panie Marszałku.

Senator Bogdan Borusewicz:

Zgłosiłem tę poprawkę z tych powodów, o których pan senator powiedział. Nie widzę sensu powoływania specjalnego ciała, które będzie się zajmowało tylko odwołaniami od poprzednich decyzji. Uważam, że oczywiście droga odwoławcza powinna być zapewniona, ale tą drugą instancją jest MSZ, to jest całkowicie wystarczająca droga, tym bardziej że MSZ czy konsulowie będą mieli zasadniczy głos. Tak więc uważam, że to powinno pozostać w tej strukturze.

Zgłosiłem tę poprawkę także z pewnej ostrożności. Obserwuję w tej kadencji tendencję do odbierania czy przekazania kompetencji Senatowi w sprawach Polonii innym organom. Taka tendencja jest wyraźna, przekazywania tych kompetencji poza Senat, do Kancelarii Premiera. Uważam, że nie jest to dobre. Senat dobrze sprawuje swoją funkcję, tak jest oceniany przez organy kontroli, czyli NIK, tak jest oceniany także przez organizacje polskie i polonijne na całym świecie. I mam obawy, że byłby to pierwszy krok w kierunku tych działań, nie tylko krok organizacyjny i nie tylko symboliczny. I w związku z tym pozwoliłem sobie zgłosić poprawkę. Uważam, że ona powinna zostać przyjęta, nie zmienia przecież w żadnym zasadniczym fragmencie propozycji Kary Polaka, którą zaakceptował Sejm, rząd i Sejm, w żadnym wypadku nie zmienia ona w sposób zasadniczy projektu ustawy.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Kto z państwa senatorów chciałby jeszcze zabrać głos w sprawie zgłoszonych poprawek? Nie widzę chętnych. Dziękuję.

W związku z tym przystąpimy do głosowania.

Zanim jednak do tego dojdziemy, jeszcze pan mecenas zabierze głos.

Proszę bardzo.

**Dyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Roman Kapeliński:**

Dziękuję bardzo.

Roman Kapeliński, Biuro Legislacyjne.

Chciałbym państwu powiedzieć, że rozpatrzenie przez Sejm poprawek Senatowi jest obowiązkiem wynikającym z konstytucji. Zresztą pan marszałek Sejmu zwołał posiedzenie Sejmu na przyszły tydzień, na środę i czwartek. W porządku obrad jest punkt dotyczący rozpatrzenia poprawek Senatowi do ustawy o Karcie Polaka.

Chciałbym powiedzieć, że państwo senatorowie wypowiedzieli się o zgłoszonych poprawkach. Jest kilka grup tych poprawek. Jest grupa przewidująca rozszerzenie czy umożliwienie przyznawania Karty Polaka Polakom z całego świata. Ta grupa poprawek przewiduje, że szczególne uprawnienia związane z posiadaniem tej karty będą mieli wyłącznie obywatele państw powstałych po rozpadzie Związku Radzieckiego. Tak więc Karta Polaka dla wszystkich, ale uprawnienia tylko dla Polaków ze Wschodu. Jest oczywiście grupa poprawek pana marszałka, usuwająca Radę do spraw Polaków na Wschodzie. Są też inne poprawki, które wprowadzają zmiany merytoryczne. Jest wiele poprawek usuwających błędy legislacyjne oraz przepisy, które nie są zgodne z polskim systemem prawa. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję, Panie Mecenasiu.

Proszę bardzo, jeszcze państwo prosili o głos.

**Główny Doradca Prezesa Rady Ministrów
do spraw Polonii i Polaków za Granicą
Michał Dworczyk:**

Dziękuję bardzo.

Michał Dworczyk, jestem doradcą premiera.

Chciałbym powiedzieć jeszcze kilka słów. Tak naprawdę nie chciałbym polemizować z merytoryczną częścią naszej dyskusji, dlatego że już to robiliśmy w komisji, na posiedzeniu plenarnym Senatu. Chciałbym tylko sprostować kilka nieprawd, które zostały wypowiedziane na tej sali i myślę, że byłoby dobrze, gdyby państwo o tym wiedzieli.

Po pierwsze, panu senatorowi, który zgłosił poprawki i powiedział, że ogłoszenie na zjeździe przyjęcia Karty Polaka to jest inicjatywa rządowa skierowana na szybki sukces, chciałbym powiedzieć, że nawet gdyby tak się stało, że państwo wniosą poprawki, a Sejm je uchwali, to i tak na zjeździe Polonii świata będzie można ogłosić informację o tym, że Karta Polaka została przyjęta. Tak więc proszę mi wierzyć, że nie dlatego bronimy ustawy w takim kształcie, w jakim ona jest.

Po drugie, Panie Marszałku, jeśli pan pozwoli, chciałbym po raz kolejny zapewnić, że w tej kadencji nie było żadnej intencji odebrania Senatowi kompetencji w sprawach Polonii. W Kancelarii Prezesa Rady Ministrów zajmuję się sprawami polonijnymi i nic o tym nie wiem. Nie sądzę więc, żeby ktoś inny miał pomysły, żeby Kancelaria Premiera przejmowała te kompetencje. Rzeczywiście takie zabiegi były w 2001 r., gdy SLD wygrało wybory. Była wtedy ostra dyskusja i marszałek Pastusiak obronił kompetencje Senatu. W tej kadencji natomiast takich zakusów nie było, chociaż plotki rzeczywiście się pojawiły. Nie wiem, kto i dlaczego je rozpowszechniał. Rzeczywiście była dyskusja na temat, jak powinna być sprawowana opieka państwa polskiego nad Polonią i Polakami za granicą. Taka dyskusja była i ona trwa. Nie było natomiast pomysłów odbierania Senatowi kompetencji związanych z Polonią i Polakami poza granicami kraju.

I jeszcze jedna sprawa. Bardzo się cieszę, że pan mecenas sprawdził, że jest już wpisany taki punkt do porządku obrad Sejmu. Poprawki jednak jeszcze nie wpłynęły,

nie wiem więc, kto go wpisał, w jaki sposób to zrobiono. Chciałbym tylko dodać, że w 2001 r. ustawa o Karcie Polaka była u marszałka Sejmu i nic nie stało na przeszkodzie, żeby ją przegłosować. Nie została wtedy przegłosowana, marszałek Sejmu nie wprowadził jej do porządku obrad.

Kolejna sprawa. Proszę państwa, oczywiście jest jeszcze jedna potrzeba. Jeżeli mianowicie zostaną wprowadzone poprawki, komisja sejmowa musi się tym zająć przed posiedzeniem plenarnym. Naprawdę wprowadzanie w tej chwili poprawek jest ryzykiem, że coś... Być może nic się nie wydarzy, ale co będzie, jeżeli ustawa nie zostanie przyjęta w tej kadencji? Wydaje mi się, że każdy zgodzi się z takim stwierdzeniem, że łatwiej jest nowelizować ustawę niż przygotowywać ją od nowa. I dlatego, że jest ryzyko – może różnie oceniane: małe czy duże – że po wprowadzeniu poprawek ta ustawa nie zostanie przyjęta, bardzo proszę panie i panów senatorów, pana marszałka o to, żeby przyjąć ją w takim kształcie, w jakim jest zaproponowana. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję, Panie Dyrektorze.

Proszę bardzo o kolejne wypowiedzi.

Najpierw pan senator Okła, potem pan senator Szymura. W takiej kolejności.

Senator Michał Okła:

Absolutnie nie mogę się zgodzić z wypowiedziami mojego przedmówcy, dlatego że już mieliśmy przykłady, choćby podczas uchwalania ustawy o ratownictwie, gdy też była potrzeba chwili, był strach, czy rozwiąże się Sejm i Senat, czy się nie rozwiąże, i wprowadziliśmy bubla, z którego powodu cierpimy wszyscy do tej pory. Jako senator nie mogę się zgodzić na to, żeby to się powtórzyło, chociażby przy tej ustawie. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Pan senator Szymura.

Senator Jerzy Szymura:

Szanowni Państwo, chciałbym powiedzieć dwa słowa w kontekście tego, co powiedział przedstawiciel Kancelarii Premiera.

Otóż, jeśli chodzi o kwestie opieki Senatu nad Polonią, ma pan rację, istotnie pojawiły się tego typu plotki. Nie są one jednak oparte całkowicie na fikcji. Otóż od pewnego czasu zajmuję się budowaniem relacji pomiędzy Polonią kalifornijską a polską i muszę powiedzieć, że we wszystkich przypadkach, kiedy na szczeblu rządowym były organizowane spotkania z Polonią, Senat był całkowicie ignorowany. Dotyczy to chociażby ostatniego Kongresu Gospodarczego Polonii Świata. Tylko dzięki mojej interwencji Senat był o tym powiadomiony. W ostatnim momencie, jak przypuszczam, bo nie mogę tego potwierdzić, może pan marszałek potwierdzi, informacja dotarła do Senatu. Co więcej, jest to bardzo źle odbierane przez Polonię. Zdaję sobie sprawę z tego, iż te działania nie są związane z rzeczywistymi intencjami Kancelarii Premiera czy rządu, ale one są podejmowane.

Kolejny przykład. W tym wypadku bardzo bym prosił pana o interwencję. Chodzi o mające się odbyć w przyszłym tygodniu spotkania pomiędzy przedstawicielami Polonii a rządem. To są tak zwane konsultacje na szczeblu rządowym. I również nikt z Senatu nie był powiadomiony o tych spotkaniach. Myślę, że to są działania podejmowane przez niższego szczebla urzędników Ministerstwa Spraw Zagranicznych w taki sposób, iż Senat o tych sprawach nie jest poinformowany. Stąd też proszę się nie dziwić irytacji również wśród przedstawicieli Polonii. Taka sytuacja jest, w moim przekonaniu, niedopuszczalna, tym bardziej że Senat utrzymuje z Polonią bardzo żywe kontakty. Polonia amerykańska, konkretnie kalifornijska, uczestniczyła również w definiowaniu nowych zapisów ustawy polonijnej. Budujemy te relacje głównie pod kątem wykorzystania potencjału intelektualnego Polonii na rzecz naszego kraju, nie tylko w kontekście opieki nad Polonią. I bardzo bym prosił, aby te uwagi zostały przekazane panu premierowi. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję panom senatorom.
Pan marszałek Borusewicz.

Senator Bogdan Borusewicz:

Panie Doradco, mam przed sobą projekt stanowiska Międzyresortowego Zespołu do spraw Polonii i Polaków za Granicą w sprawie raportu: „Polityka państwa polskiego wobec Polonii i Polaków za granicą”. To jest pański zespół, tak?

**Główny Doradca Prezesa Rady Ministrów
do spraw Polonii i Polaków za Granicą
Michał Dworczyk:**

Jestem tam sekretarzem.

(Senator Bogdan Borusewicz: Rozumiem, pan jest sekretarzem. Dobrze.)

Przewodniczy minister Lipiński, sekretarz stanu w Kancelarii Premiera. Wiceprzewodniczącym jest pan Paweł Kowal, sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Jestem członkiem tego zespołu.

Senator Bogdan Borusewicz:

Dobrze, rozumiem. Jest pan członkiem tego zespołu.

Tutaj jest następujący fragment: „Wskazane byłoby dokładne określenie w formie ustawowej kompetencji władzy ustawodawczej i wykonawczej w zakresie działań podejmowanych na rzecz Polonii i Polaków za granicą. W sposób szczególny wymaga ustalenia rola Senatu RP pełniącego zwyczajowo funkcję opiekuna Polonii”.

To jest, zdaje się, projekt tego stanowiska, ono nie zostało jeszcze przyjęte. Ten projekt jest, o ile mi wiadomo, z sierpnia. Przytaczam to panu, żeby rozjaśnić tę sytuację obu komisjom.

I teraz, jeżeli chodzi o tę propozycję, bo padła propozycja, aby przegłosować stanowisko dwóch komisji – przyjęcie tej ustawy bez poprawek, Senat oczywiście za-

decyduje, podejmie suwerenną decyzję, bo jest organem autonomicznym. Ustawa, która wyszła z Sejmu została znacznie zmieniona przez posłów. Tak, została zmieniona. Senat jest organem suwerennym i myślę, że po tej dyskusji nie ma żadnego problemu, żeby Senat przegłosował odrzucenie tej ustawy. Uważam, że powinno się procedować nad poprawkami, choćby ze względu na to, co w tej chwili przeczytałem.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję, Panie Marszałku.
Proszę bardzo, państwo proszą o głos.

**Główny Doradca Prezesa Rady Ministrów
do spraw Polonii i Polaków za Granicą
Michał Dworczyk:**

Przepraszam bardzo, Panie Marszałku, chciałbym tylko wyjaśnić, że żadnych poprawek nie wprowadzono. W czasie drugiego czytania rząd wprowadził autopoprawkę, rozszerzającą zakres przywilejów na możliwość pracy w Polsce bez dodatkowego zezwolenia oraz możliwość prowadzenia działalności gospodarczej na takich zasadach, na jakich prowadzą ją obywatele Rzeczypospolitej. I to była autopoprawka. Żadnych innych poprawek nie wprowadzono, Sejm odrzucił wszystkie inne propozycje poprawek; za głosowało czterysta dwadzieścia osiem osób, przeciwko były trzy osoby z SLD.

Panie Marszałku, jeśli pan pozwoli, jednym zdaniem odniosę się do pierwszej części wypowiedzi. Znam oczywiście ten projekt stanowiska i myślę, że w tej chwili to jest realizowane, o ile wiem. Senat zgłosił inicjatywę ustawodawczą w postaci uregulowania w sposób ustawowy kwestii opieki Senatu nad Polonią i Polakami za granicą. Jest w Sejmie senacki wniosek ustawy o opiece Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą. Wydaje mi się dość oczywiste, że dobrze byłoby, aby jakaś ustawa uregulowała obowiązki państwa polskiego nad Polonią i Polakami za granicą – z jednej strony, mówiąc, jakie organy państwa, jakie mają obowiązki, a z drugiej strony, zapewniając, że nawet jeśli kiedyś jakiś rząd, parlament nie będzie zainteresowany sprawami polonijnymi, to ta ustawa będzie zmuszała państwo do opieki nad polską diasporą. Tylko to chciałem wyjaśnić. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Jeszcze pani.

**Dyrektor Departamentu Prawnego
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Angelika Sarota:**

Panie Przewodniczący! Wysokie Komisje!

Chciałabym podkreślić, że... To znaczy, dyskusja, która tutaj się toczy, jest niezwykle ważna i ma ogromne znaczenie dla funkcjonowania państwa w tym zakresie, niemniej w sposób znaczący odbiega się tu od treści projektu, który państwo senatorowie mają przed sobą. Projekt ten i przyznawanie Karty Polaka w żaden sposób nie

wkracza w kompetencje Senatu, a jedyną kompetencją rady, która została ustanowiona, będzie rozpatrywanie odwołań od decyzji konsula. I to również nie wkracza w kompetencje Senatu, co więcej, stanowi obszar działania egzekutywy. Tak że tutaj nie ma nawet niebezpieczeństwa naruszenia uprawnień Senatu odnośnie do Polonii i Polaków za granicą. A intencją wprowadzenia tej rady jest stworzenie organu, który będzie niezależny. Minister spraw zagranicznych nadzoruje służbowo konsulów, jest w stosunku do nich organem nadzorczym. Różne są teorie w prawie administracyjnym odnośnie do tego, czy organ, który jest organem nadzorczym, powinien być również organem drugiego stopnia w postępowaniu administracyjnym, czy też nie. Rząd zdecydował, że tym organem drugiego stopnia powinien być inny organ niż organ nadzorczy.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję za te wyjaśnienia.
Proszę bardzo, jeszcze pan senator.

Senator Andrzej Person:

Dziękuję bardzo.
Mam wrażenie, że jestem na jakimś innym posiedzeniu albo coś zapomniałem. Przecież w tej sali wielokrotnie toczyły się debaty, w których projekt pana Dworczyka mniej więcej pół roku temu, jak pamiętamy, został poddany totalnej krytyce, bo tam występował centralny urząd. Dlaczego pan mówi, że takich zakusów nie było? *Expressis verbis* było napisane, że będzie powołany centralny urząd, który będzie się zajmował Polonią, a Senat będzie kwiatem do kozucha. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję.

**Główny Doradca Prezesa Rady Ministrów
do spraw Polonii i Polaków za Granicą
Michał Dworczyk:**

Bardzo przepraszam, muszę odpowiedzieć. Przepraszam, to jest personalna wycieczka pana przewodniczącego Persona w moim kierunku.

Po pierwsze, dokument, który był prezentowany, był materiałem przygotowanym przez międzyresortowy zespół. Ja bardzo dziękuję, że mi się...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz: Mówimy pojedynczo.)

Międzyresortowy Zespół do spraw Polonii i Polaków za Granicą, który został powołany przez prezesa Rady Ministrów. Bardzo mi miło, że mi się przypisuje wszystkie zasługi, ale proszę mi wierzyć, że nie tylko ja pisałem ten dokument.

Po drugie, rzeczywiście była koncepcja, nadal jest zresztą, powołania podmiotu, który w ramach władzy wykonawczej skoordynowałby działania na rzecz Polonii i Polaków za granicą. Proszę państwa, w tej chwili siedem ministerstw się tym zajmuje i tak naprawdę między tymi ministerstwami jest bardzo słaby przepływ informacji.

Tak więc, Panie Senatorze, bardzo proszę dokładnie wczytywać się w tekst tych projektów i nie tworzyć takich sytuacji, w których właśnie senatorowie będą przekonani, że Senatowi chce się odebrać kompetencje polonijne, bo to nie jest prawda. Powtarzam jeszcze raz, że nie jest to prawda.

(*Senator Andrzej Person: Potwierdza pan moje słowa, że centralny urząd ma być powołany przez rząd, a nie przez nas. Dziękuję.*)

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dobrze. Dziękuję bardzo za wszystkie uwagi w dyskusji.

Przystępujemy do głosowania.

Czy pan mecenas ma jeszcze jakieś uwagi?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Przystępujemy do głosowania nad zgłoszonymi poprawkami.

Pierwszy wniosek zgłoszony przez obydwie komisje tutaj zebrane, o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto z państwa jest za przyjęciem tego wniosku? (11)

Kto jest przeciw? (12)

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Dziękuję. Wniosek nie otrzymał akceptacji.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami...

Proszę bardzo, jeszcze pan senator Maćkała.

Senator Tadeusz Maćkała:

Chciałbym złożyć wniosek o odrzucenie poprawek senatora Okły i głosowanie nad poprawkami marszałka Borusewicza.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję.

Panie Mecenasiu, czy jest możliwość uwzględnienia takiego wniosku?

Dyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu

Roman Kapeliński:

Niestety, komisja musi zaopiniować wszystkie poprawki według tego zestawienia.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami. Najpierw poprawki pierwsza i dwunasta.

Kto z państwa jest za przyjęciem tych poprawek? (12)

Kto jest przeciw? (9)

(*Głos z sali: Dwa razy nie można, Panie Senatorze.*)

Momencik, bo mamy tutaj pewien problem. Ktoś głosował dwa razy.

(*Głos z sali: Nie, nie, pani senator opuściła rękę.*)

Nie ma takiego problemu?

(*Głos z sali: Nie.*)

Nie ma.

Kto się wstrzymał? (2)

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Zarządzam reasumpcję głosowania, ponieważ mamy problem z ustaleniem rzeczywistego...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

(*Głos z sali: No tak, jest problem.*)

Jeszcze raz.

Proszę państwa, kto jest za przyjęciem poprawek pierwszej i dwunastej? (11)

Kto jest przeciw? (14)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawki nie zostały przyjęte.

Kolejne poprawki to: druga, trzecia, jedenasta, piętnasta, dziewiętnasta, dwudziesta, dwudziesta pierwsza, dwudziesta druga i dwudziesta czwarta.

Kto z państwa jest za ich przyjęciem?

(*Głos z sali: Był zgłoszony wniosek mniejszości.*)

(*Senator Michał Okła: Panie Przewodniczący, zgłosiłem wniosek mniejszości.*)

Oczywiście. Proszę zapisać, że pan senator Okła zgłosił wniosek mniejszości odnośnie do poprawki pierwszej i dwunastej.

Przystępujemy do głosowania nad poprawkami, które już wymieniłem.

Kto z państwa jest za ich przyjęciem? (11)

Kto z państwa jest za ich odrzuceniem? (14)

Kto z państwa się wstrzymał? (0)

Poprawki nie uzyskały akceptacji.

(*Senator Michał Okła: Wniosek mniejszości.*)

Proszę bardzo zapisać, że jest to wniosek pana senatora Okły.

Następne poprawki to ósma i osiemnasta, które przegłosujemy łącznie.

Kto z państwa jest za ich przyjęciem?

(*Głos z sali: Chwileczkę.*)

Momencik.

(*Dyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu Roman Kapeliński: Według kolejności powinna być poprawka czwarta, Panie Przewodniczący.*)

Czyżby mi ona umknęła? Aha, tak, przepraszam, musimy wrócić do głosowania, w kolejności, nad poprawką czwartą.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki czwartej?

(*Rozmowy na sali*)

Kto z państwa jest za poprawką czwartą? (16)

Kto jest przeciw?

(*Rozmowy na sali*)

(*Głos z sali: Jeszcze raz, znów pomieszanie.*)

Proszę państwa, jeszcze raz.

W poprawkach wcześniej przegłosowanych przeoczyłem poprawkę czwartą. W związku z tym przystępujemy teraz do głosowania nad nią.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki czwartej? (16)

Kto z państwa jest przeciw? (11)

Kto z państwa się wstrzymał? (0)

Poprawka została przyjęta.

Kolejna będzie, Panie Mecenasiu, która poprawka?

(Dyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu Roman Kapeliński: Piąta.)

Piąta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką piątą.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem? (14)

Kto jest przeciw? (12)

Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję. Poprawka została przyjęta.

Kolejna poprawka, szósta.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem? (12)

Kto jest przeciw? (15)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję. Poprawka nie otrzymała akceptacji.

Kolejna poprawka, siódma.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem? (13)

Kto jest przeciw? (14)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka nie otrzymała akceptacji.

Kolejne poprawki to: ósma i osiemnasta, zgłoszone przez pana marszałka Borusewicza.

Kto z państwa jest za przyjęciem tych poprawek? (13)

Kto przeciw? (12)

Kto się wstrzymał? (1)

Poprawki otrzymały akceptację.

Kolejna to... Która teraz poprawka?

(Głos z sali: Dziewiąta.)

Poprawka dziewiąta.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem? (13)

Kto jest przeciw? (12)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję. Poprawka została przyjęta.

Poprawka dziesiąta.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem? (12)

Kto jest przeciw? (12)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka nie otrzymała akceptacji komisji.

Kolejna poprawka to...

(Głos z sali: Trzynasta.)

...trzynasta.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem? (12)

Kto jest przeciw? (15)

(*Głos z sali: Szymura, wyżej rękę, bo cię nie policzą.*)

Kto się wstrzymał?

Senator Ludwik Zalewski:

Bardzo przepraszam, ja w kwestii formalnej. Liczę kolejno głosy przy głosowaniu i mamy na przemian: dwadzieścia cztery, dwadzieścia pięć, teraz mamy dwadzieścia sześć.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Panie Senatorze, nie wszyscy głosują, po prostu nie wszyscy głosują. Już nie będziemy sprawdzać, czy każdy głosuje, nie ma takiego obowiązku.

Ile osób wstrzymało się od głosu? (0)

Poprawka trzynasta nie otrzymała akceptacji.

Kolejne poprawki: czternasta i szesnasta, będą przegłosowane łącznie.

Kto z państwa jest za ich przyjęciem? (12)

Kto jest przeciw? (15)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawki nie...

(*Głos z sali: Wniosek mniejszości.*)

Czternasta i szesnasta – wnioski mniejszości.

Kolejna poprawka to...

(*Głos z sali: Siedemnasta.*)

Aha, bo piętnasta już była, tak?

(*Głos z sali: Tak.*)

Poprawka siedemnasta.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem? (14)

Kto jest przeciwny? (13)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została przyjęta.

Kolejna poprawka...

(*Głos z sali: Dwudziesta trzecia. Tamte już były.*)

Aha, bo osiemnasta już była. Poprawka dwudziesta trzecia.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem? (12)

Kto jest przeciwny? (15)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka nie została...

(*Głos z sali: Wniosek mniejszości.*)

Wniosek mniejszości.

Panie Mecenasiu, to była ostatnia poprawka, nad którą głosowaliśmy?

(*Dyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu Roman Kapeliński: Tak, już wszystkie przegłosowaliśmy.*)

Dziękuję. Zakończyliśmy głosowanie nad przedstawionymi poprawkami.

Teraz sprawozdawcy.

Panie Mecenasiu, czy mamy ustalonych sprawozdawców tych komisji?

(Dyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu Roman Kapeliński: Musimy to ustalić.)

Kto z państwa chciałby być sprawozdawcą tego projektu, zarówno z jednej, jak i drugiej komisji?

(Głos z sali: Senator Maćkała jest wspólnym sprawozdawcą.)

A, pan senator Maćkała jest wspólnym sprawozdawcą jednej i drugiej komisji, tak?

Panie Senatorze, czy pan wyraża zgodę i chęć?

(Senator Tadeusz Maćkała: Tak.)

Tak. Pan senator jest sprawozdawcą obydwu komisji.

Proszę bardzo, Panie Senatorze, pan chce zabrać głos.

Senator Czesław Ryszka:

Dziękuję bardzo.

Chciałbym zgłosić wniosek formalny o reasumpcję pierwszego głosowania nad przyjęciem ustawy bez poprawek...

(Poruszenie na sali)

...ponieważ było ogromne zamieszanie w czasie tego głosowania.

(Głos z sali: Nie.)

(Poruszenie na sali)

Jeżeli legislator wyrazi zgodę, jeśli to jest możliwe.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dobrze, dziękuję.

Panie Legislatorze, czy jest taka możliwość?

(Poruszenie na sali)

Proszę o spokój.

**Dyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Roman Kapeliński:**

Jeżeli można... Reasumpcja jest możliwa tylko wtedy, jeżeli jest błąd w podjętej uchwale, ale nie wiem, na czym miałyby polegać ten błąd w przypadku głosowania za tym wnioskiem.

Zastępca Przewodniczącego Jacek Włosowicz:

Dziękuję.

Panie Senatorze, no, nie jest to możliwe.

Dziękuję. Zamykam posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 10 minut 00)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 6 egz.

ISSN 1643-2851